

TANÁCSKOZIK A VEZETŐSÉG

HAZAFELÉ TARTOTT KONDÁT és porfelhőkben vonuló nyáját kerülget a kocsinak Szend község utcáin. Az utóbbi hónapokban jó néhányszor jártunk a községben, de olyan szerencsénk csak a ma volt, hogy Matisz Mártonnal, a Béke Tsz elnökével és Musitz Lászlóval, a szövetkezet agronómusával a tsz irodán találkoztunk. Ez is csupán azért adódott így, mivel este érkezünk. Napközben órák hosszat járhatja az ember a határt és a majort, míg a vezetőségéből valakit megtalál.

Minden este — mondja a tsz elnöke — részletesen megbeszéljük a márnapi feladatokat. Ezekben a napokban bizony sok a tennivaló a községben, minden tsz-tag és hozzártatózó talál munkát a szövetkezetben.

S mire este hetet üt az óra, az irodában már együtt ülnek öten: az elnök, az agronómus, Hanzli Lajos és Timár Károly növénytermesztési és Ravasz József állattenyésztési brigádvezető. Előfordul néha, hogy Ravasz elvárás kíséreléssel érkezik, hiába, az állatok ellátása a legfontosabb. Nélküle azonban nem tanácskoznak a tsz vezetők, megvárják, amíg megérkezik, mert ő a tsz párttitkára, s mint mondják, mindig sok hasznos javaslattal segíti a községet.

A BRIGÁDVEZETŐK SORBAN BESZÁMOLNAK a nap eseményeiről, az elvégzett munkáról, majd az agronómus sorolja el a márnapi feladatokat: burgonyaszedés, másodvetésű muhar behordása, vetészántás, istállótrágya kihordása stb. S a brigádvezetők gondosan felosztják egymás között a feladatokat. A programból a folyamatban levő építkezéseket sem marad ki. A tsz vezetősége által tervezett 250-es süldőszállás már elkészült, de a szintén saját erőből épülő 60 férőhelyes növendék-istálló építkezésével is igyekszik megküzdeni, míg az esős idő beállta előtt ez is elkészüljön. Emellett érdemel, hogy a korszerű állattartáshoz készítsék fel az új szarvasbirtokot a tsz-tagjai, ügyes emesterek építik Nemes Sándor, Omischl Lajos és Mészáros János a házi építőbrigád

tagjai. Nem iparos emberek. Az akarat, a segítő szándék azonban sok mindenre képes. Mészáros János például a tsz raktárosa, de mindig úgy intézi a dolgát, hogy mindennap segítse az építkezést. A növendékistálló ács munkáit olyan ügyesen végezte, mint-ha legalábbis ez lenne a mestersége. Most pedig úgy irányítja a tetőfedést, mint egy szakképzett nádaző mester.

Ezen az esti tanácskozáson szóba jön a közös sertésállomány helyzete is. Igen jó volt az ideai szaporulat: 48 kocától 530 utódot neveltek a szövetkezetben. Ebből a fiatal állományból decemberben 250 darab — egyenként 18—20 kilós — jószágot elad a szövetkezet, 250 darabot pedig felhízal és szerződéses úton értékesít jövőre.

AMIG A VEZETŐSÉG TAGJAI tanácskoznak, addig röpké pillantást vetünk az irodában kifüggesztett fényképtablókra is. Egy képsorozat arról árulkodik, hogy az Almásfüzitői Timföldgyár munkásai miként segítették a tsz aratását. Egy másik tabló a tsz állattenyésztőit, gondozóit örökíti meg munka közben. A harmadik tabló legalább tíz felvételt: az Állatorvosi Főiskola növendék-kerültek a lencse elé, kukoricatörés közben. A kitűnő felvételeket dr. Haraszti Ede, az Állatorvosi Főiskola adjunktusa készítette és ajándékozta a tsz-nek, ő patronálja a szövetkezetet. A tsz vezetősége pedig ószinte szeretettel és tisztelettel emlegeti az ed-junktus nevét, s nem győzi sorolni, hogy ezt is Haraszti segítette, meg azt is Haraszti

intézte el. Hamarjában azt is megtudjuk, hogy azért nem találja budapesti kiszállást a tsz útisztái között, mert minden olyan ügyet, amit ki-zárólag a fővárosban lehet elintézni, az adjunktus rendezze el a szövetkezetnek.

Időközben azt is elárulja a tsz agronómus, hogy nemrégiben a szövetkezetnek mintegy 100 tagja két autóbusszal egy napos vízgrádi kirándulásra vett részt. Esztergomban is jártak, s a tengerek élményéről most igen sok szó esik a közös földken. A közös kirándulás óta mintha még a közös munka is jobban haladna.

MÁR KÉSŐ VAN. Lassacskán véget ér a vezetőség tanácskozása, de az agronómus még nem indul hazra. Iróasztalához ül és rajzolta tovább az 1962. évi vetési térképet. Most éppen annak a 102 méter mély fúrt kútnak a helyét jelöli be, amely perccenként 180 liter vizet ad a majornak, s amelyet 198 ezer forint költséggel nemrégiben létesített a tagság. Igen gondos figyelmet igényel a térkép pontos elkészítése, ezért is nem zavarjuk tovább. **K. E.**

Szomódon korszerű nagygazdaság körvonalai bontakoznak ki

Aki Ernszt Jánost, a szomódi Március 15. Tsz elnökét közelebbről ismeri, cseppet sem csodálkozik azon, hogy a közel kétezres holdas gazdaság élére éppen őt, az immár hatodik évtizedet taposó gazdát választották meg. Ez a zömök természetű, kék kötényes ember nemcsak a gazdálkodás tudományát tanulta meg gazdátársainál jobban, de egyszerűségével, egyenes jellemével, faluja rokonszenvét is megnyerte. Egyéni gazda korában is olyan sikeresen birkózott meg a 16 holdjával, hogy sokan jártak hozzá tapasztalatot gyűjteni. Belépéskor két jó lovat, három tehenet, s négy jó erőben levő borjút kötött be a közös istállóba. „Ha a közös is úgy talpra állítja, mint a saját gazdaságát — mondogatták az emberek, mikor megválasztották —, alighanem az élenjárók között kell majd a nevünket keresni”. Am az első

két év nem úgy sikerült, ahogy azt néhányan remélték. A szomódi tsz nem szerepelt azok között, ahol az elsőéget az egy munkaadósra jutó részesedés döntötte el. A komoly gondolkodású, előrelátó elnök nem vágyott látványos eredményekre. „Előbb rakjuk le az alapot — nyugtatta meg a követelőzőket —, s aztán majd mi is többet oszthatunk.”

Valóban, úgy nekifogtak a gazdaság megalapozásának, hogy öröm volt nézni. Istállókát, ólakat építettek, minden erejüket latbavetették az állattartomány gyarapításáért. S nem is hiába. Jelenleg 329 szarvasmarhájuk, 261 sertésük s 455 juhuk van. 51 hizomarmarhat eladtak, s még húsz hízik az istállójukban. Ugyanakkor a sertésállomány területén húsz darabba túlterjesztik.

A kisüzemi gazdálkodás tapasztalatait helyesen alkalmazó elnököt tanfolyamra küldték. Tanulja meg a nagygazdaság irányításának titkait is. Ernszt János gazdaság tapasztalatokkal megrakodva tért vissza az iskoláról. Megtanulta, hogy a jövedelmet az állattenyésztésen kívül, még egyéb természeti ág bevezetésével is meg lehet növelni. Olyanokkal például, mint a kertészkedés, vagy a baromfityénység. Mikor e terveit előadta, sok ellenzőre talált. Csúpan akkor sikerült a tagságot meggyőzni, amikor Zoric Vince agronómus személyében segítséget kapott. A nyugodt természetű elnök, s a heves természetű fiatal agronómus, nemcsak jól kiegészítették, de meg is értették egymást. Egy cél vezérelte őket, a közös gazdaság talpraállítása.

Nem kis vitát váltott ki, amikor a közgyűlésen bejelentették, hogy rátérnek a nagyüzemi kertészkedésre, továbbá a baromfityénységet is fel akarják karolni. Ervelésüket jó néhány példával is alá kellett támasztaniok, mire a tagság a javaslataikat magáévá tette. Így történt, hogy ezen a tavaszon 45 holdon zöldségtermesztésre rendezkedtek be, három ezer csirke részére pedig baromfiotlak építettek. A zöldségtermesztés sikerrel járt. A kertészet szeptember 15-re teljesítette félmilliós bevételi tervét. Év végéig további kétszáz ezer forint jövedelmelemének.

A baromfityénységből is jelentős bevételhez jutottak. Négy csoportban több mint tízezer csirkét neveltek fel, tiszta jövedelmük a 90 000 forintot is elérte.

Nemigen tiltakozott senki sem, amikor a vezetőség bejelentette, hogy jövőre a kertészetet tízenöt holddal növelik, a baromfityénpet pedig nagyüzemi baromfifarmmá alakítják át. Úgy számítják, hogy tavasztól őszig százezer csirkét nevelnek fel, s így csupán a baromfityénységből közel egymillió forint jövedelmük származik.

Ernszt János, a hajdani 16 holdas gazda, megtanult nagy számokkal dolgozni. Felismerte, milyen nagy erő rejlik abban, ha a falu lakossága egyet akar, ha erejét nem forgácsolja szét az önzés, a „csak magammal” törődés.

— Megmutatjuk, hogy mi is értünk úgy a gazdálkodáshoz, mint a kisbér-battyánpusztaiak — mondja, ha az elkövetkező évek várható eredményei felől kérdést intéznek hozzá. — Tavaly még csak 17 forintot osztottunk, az idén úgy néz ki, elérjük a harmincat. Jövőre, vagy aztán, ötven forintnál alább nem adjuk.

Hasznos tudnivalók a szövetkezeti tagok számára

A Kincses Könyvek sorozatban most jelent meg az Amit a szövetkezetekről tudni kell című könyv. A mű hasznos tudnivalókat ismerteti a szövetkezetek tagjaival. A termelőszövetkezetek, földműves- és kisipari szövetkezetek mindennapos életével kapcsolatos kérdésekre ad választ.

A kézikönyv első részében ismerteti a szövetkezeti mozgalmat jelentőségét, majd a szövetkezeti gazdálkodás alapelveit és módszereit. Részletesen tájékoztat arról, mi a feladata a tsz egyes vezetőinek, mi a munkaadós, mi a földjáradék és kinek jár, továbbá tájékoztat a termelési szerződésekről, a háztáji gazdaságról és a tsz-tagok nyugdíjáról. A harmadik fejezetben a többi között a földművesszövetkezeti mozgalom célkitűzéseit, szervezeti felépítését, felvásárlási rendszerét, az fmsz gazdálkodásának alapvető elvét ismerteti a könyv. A negyedik fejezetben a kisipari szövetkezetek feladataival kapcsolatos számos kérdésre kapunk választ.

A könyv tanulmányozása során a szövetkezetek tagjai tehát lényegében minden olyan elvi és gyakorlati kérdést megismernek, amit a szövetkezetekről tudni kell.

Újszerű dolgok a majornban

A dadi Aranykálász Tsz-ben új módszerrel biztosítják a központi majort vízleadását. Állóhengeres, úgynevezett hidrosztat víztornyot állítanak fel. A modern víztároló mellett egyéb újdonságok is találhatók a szövetkezetben. 52 férőhelyes szabadtartásos, mesterséges borjűnevelőt épít a tagság, melynek építési költségeihez 40 ezer forintot az állam, 56 ezer forintot pedig a község saját erőből biztosít. Az újszerű, aránylag olcsó és korszerű épületet a megyei beruházási iroda szakemberei tervezték, s a tervek költség nélkül bocsátották a szövetkezet rendelkezésére.

Mit kell tudni a burgonya helyes tárolásáról?

Nagy gondot kell fordítani a burgonya téli raktározására, mert a helytelen tárolás miatt, rothadás, fagyás következtében az egész termés tönkremehet.

Fontos tudni, hogy a szedés után nem szabad mindjárt magas rétegen összerakni, vagy véglegesen prizmázzal a burgonyát, szalmával letakarjuk, s várjuk meg, míg az idő tartósabban hűvöse fordul. Ekkor gondosan átválogatjuk a burgonyát s azután tesszük végleges tárolási helyére.

Alapfeltétel, hogy a raktározásra használt helyiségben vagy prizmában a levegő hőmérséklete plusz 2—5 fok C legyen.

Magasabb hőfoknál a gumók keményítő, illetve cukortartalmából csiszolás és romlás folytán sok megvesztendőbe. Fagypontra alá sem süllyedhet a hőmérséklet, mert akkor megfagy a burgonya.

Kisebb mennyiségű gumót száraz, szellős, fagymentes pincékben elhelyezett lécezett oldalfalú rekeszben jól lehet raktározni. Nagyobbnak mennyiségű föld feletti prizmákban nagyobb romlás nélkül tárolhatunk. Ez jobb, mint a földbe ásvó vermekben való raktározás. A prizmát olyan területen kell rakni, ahol a víz nem folyhat alá. A prizmákat a legcélszerűbb 1,5—2 méter szélesre és ugyanolyan magasra rakni, egyenlő szögű háromszög alakjában, hosszúsága tetszés szerinti lehet. A prizmák alapterületét befelé lejtő oldalfalal 20—30 centiméter mélyen kiássuk a földbe, mert így a gumók nem gurulnak széjjel az egymásra rakáskor.

A prizmákat észak—déli irányban rakjuk, hogy az északi szél és a déli napfény ne hosszadalmat érje.

A burgonya tetéjére 15—20 centi szalmareteget, erre 40—50 centi földreteget rakunk. Erősebb fagyok esetén fokozzuk a fagyvédelmet, ha az alsó földrétegre ismét 15—20 centiméter szalmát vagy fafalmot rakunk és aztán rakjuk a többi földet. Burgonya lombját nem szabad használni befödésre, mert azon sok betegség van, s így a gumót fertőzi.

A földet úgy kell a prizmára rakni, hogy sima legyen. A prizma mellett a földtakaró szélességénél 30—40 centiméteres párhuzant kell hagyni, ettől kezdve lehet a földet a prizmák befödésére ásni.

Az árokban összegyűlt vizet lehetőleg el kell vezetni. Teljesen hibás eljárás a prizmák oromzatában szalmacsutakos szellőzőt hagyni, mert így könnyen beázik a prizma. Helyes eljárás az, amikor a burgonya prizmák aljának egész hosszúságában falécekkel szegvezett 30—35 centiméter oldalfalú, háromszög átmérőjű csatornákat helyezünk el, melyeken át a téli enyhén napokon a prizmát szellőztetjük. Hideg időben nem szabad szellőztetni, mert vízpára csapódik le, amitől a burgonya megromlik. A prizma belső hőmérsékletét télen kazal hőmérővel kell ellenőrizni. Ha egyes részeken erősebb felmelegedést, vagy a földtakaró behorpadását észleljük, kibontva meg kell vizsgálni a prizmát, mert ezek rendszerint a rothadás jelei. A prizmát csak az új vetés előtt helyes kibontani, mert akkor a csirázási veszteségektől is megóvjuk az elrakott burgonyát. Szedéskor, raktározáskor, szállításkor ne bánjunk a burgonyával durván, ne sértsük meg, ütődéstől, zúzódtástól óvjuk, ne lépünk rá. Berakásnál gombos villát használjunk.

Komárom megyei Növényvédő állomás

Ismét az erdőtüzekről

Az utóbbi napokban egyszerre három helyről, Süttőrről, Esztergomból és Bajról jeleztek erdőtüzeket. Mindhárom esetben gondatlanság idézte elő a tűz pusztítását. Bajon például gyerekes csínytevés volt a tűz okozója. Süttőren mozdonyból kipattanó szikra lobbantotta a szomszédos erdőt. Életerős facsemetéket. A gőzöskből kipattanó szikrák a nyáron is több helyütt okoztak komoly károkat. Helyes lenne, ha a MÁV fűtőházak-

PAPLAN MATRAC

VÁSÁR

Allami Áruházban

- Gyermekpaplan 80,— Ft-161
- Klontpaplan 178,— Ft
- Félbrekát paplan 241,— Ft
- Brokát paplan 300,— Ft
- Danulon pehelypaplan 470,— Ft
- Extraméretű danulonpaplan 530,— Ft
- Pehelypaplan 888,— Ft
- Matracgarintúra (3 db) 328,50 Ft
- Afrikmattrac-garintúra (3 db) 431,— Ft

—ke.

Atyai intelmek — és az illetlen viselkedés

Az idősebb korosztály szerint a mai fiatalok és az illetlen viselkedés úgy összetartozik, mint a róza és a tövis. Konkret példaként rendszerint azt szokták felhozni, hogy buszban, villamosban, vonaton nem adják át a helyüket, nem köszönnek, illetlen megjegyzésekkel sértegetik a felnőtteket, például „öreglány”, „vén szivar”. A szerető apának egyszerűen „rendes krapek”, az érzelgényes lelkületű osztályfőnök pedig „háklis palí”.

A becsületes atya irtózzal hallgatja gyermeke közvetlen hangú nyilatkozatát a szomszédokról, barátjáról, tanáraitól. — Csak tudnám, hol tanulja ezt a szemtelenséget? — sópánkodik, majd egy történetbe kezd:

— Ma megint feldühített az az idióta Kovács. Behozta a külkei magyar dolgozatát és elejétől végig felolvasta. En ugyan akkorákat ásiítottam, mint egy ló, de fűtőt rá. Csak olvasta azokat a baromságokat. Egy ilyen felkegyelmű palival van az ember összezaráva egy szobában.

Majd intón fordult vörös szemű gyermekéhez: — Látod, fiam! Ilyen nehéz körülmények között keresi meg apád nekéd a csonadrágra való. Azért mondom mindig, légy illemtudó, alkalmazkodó!

A gyerekeknek közben eszébe jut, ahog egy félórja annak, hogy szerető atya nyomda-

festéket nem tűró szavakkal illette szomszédjait, mert áthallatszott tőlük a „Jó ebédhez szól a róza”. Holott tudott róla, hogy atya utálja a magyar nótát, még akkor is, ha történetesen jó ebédhez szól. Náluk egyébként is köpösztés tésztá volt, amit a család fő szintén igen utál, így belugyeibe való illetéketlen beavatkozásnak tekintette az áthallatszó nótázást.

A gyerekeknek pechjére éppen ebben a percben jut az eszébe az is, hogy múlt szombat, amikor náluk házi muri volt, egész éjjel üvöltött a magzó, sőt az extra minőségű konyak hatására — szemérmes hűzódás után — a nagymama magánszáma hozta tüzebe a megjelenteket. Először egészen szelíden, majd egyre temperamentusabban énekelte, hogy „Lehet, hogy szép nem vagyok”, meg hogy „Igazi csókot csak Pesten lehet kapni”. S amikor a jámbor szomszéd türelmét vesztve átkopogott, apja kijelentette, hogy nem kell törődni vele, úgysem normális.

Szóval a gyerekek mindez eszébe jut. S mikor a kötelező kioktatás befejeződik, egy iramodással penderül le az udvarra, ahol összetereci a focizó srákokat és tragikus hangon így szól az egybegyűltekhez:

— Gyerekek, nem normális a faterom!

Deli Mária